

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: J. Š., narozený X,
bytem X,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 10. 10. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce byl od roku 2022 uznán invalidním ve třetím stupni. Rozhodnutím č. j. Xa ze dne 16. 5. 2024 žalovaná snížila žalobci invalidní důchod z invalidity třetího stupně na invaliditu prvního stupně. Na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 40 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se v takovém případě jedná o invaliditu prvního stupně.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Namítl, že jeho zdravotní stav je trvale nepříznivý, nemohl tedy opětovně nabýt pracovní schopnost. Jeho zdravotní stav se od pádu na motorce v roce 1982 zhoršuje. Žalobce dále rozvedl své zdravotní problémy. Měl za to, že mu i nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének; se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–40 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici uvedeného rozmezí pro chronický charakter postižení žalobce a rovněž s přihlédnutím k jeho komorbiditám. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činí 40 %.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Žalobce měl za to, že je i nadále invalidní ve třetím stupni. Posudkový lékař učinil svůj závěr, aniž by podrobněji zkoumal zdravotní stav žalobce, přičemž jej ani osobně neviděl. Závěry posudkového lékaře byly také v rozporu s lékařskými zprávami. Žalobcův zdravotní stav se nadále zhoršoval, nemohl tedy opětovně nabýt pracovní schopnost. Žalobce považoval posudek posudkového lékaře za nepřesvědčivý a neúplný, neboť se mj. nevypořádal se všemi jeho námitkami. Nikterak ani žalovaná se v napadeném rozhodnutí s námitkami žalobce nevypořádala.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, ve vyjádření odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce. Tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 40 %, a tudíž se jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že v případě žalobce se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, přičemž se jedná o středně těžké funkční postižení. Posudková komise rovněž hodnotila na horní hranici daného rozmezí, a to s ohledem na revmatologické a ostatní komorbidity žalobce, tíži jeho bolestí, průběh onemocnění a zohlednila byla též jeho fyzicky náročná práce. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činí 40 %.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed–stoj v příznivém klimatu, a to za dodržení výše uvedených omezení. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítli.

Námítky žalobce vůči posudku

12. Žalobce s posudkem nesouhlasil. Posudek se dostatečně nevypořádal s jeho námitkami. Rovněž nesouhlasil s určením dominantního postižení a skutečností, že posudková komise nezvýšila míru poklesu jeho pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o

posuzování invalidity. Zdravotní stav žalobce se nezlepšil, naopak se ještě zhoršil. Ke zmírnění každodenních bolestivých stavů působí silná analgetika jen chvíli, musí docházet do Centra léčby bolesti.

13. Námitky nejsou důvodné.
14. Posudková komise na str. 41 posudku uvedla, že z doložených lékařských nálezů nelze u ostatních uvedených onemocnění prokázat takové závažné funkční postižení, aby posudková komise zvýšila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Nicméně další komorbidity zohlednila již v rámci stanovení míry poklesu pracovní schopnosti dle základního rozmezí, kdy míru poklesu určila v horní hranici daného rozmezí, tj. 40 %. Dominantním postižením posudková komise určila bolestivý syndrom páteře se středně funkčním postižením (kapitola XIII, oddíl E, položka 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity), nicméně zhodnotila, že celkové projevy jeho dominantního postižení se blíží spíše funkčně lehkému postižení (položka 1b), přičemž vyšší položka byla zvolena pro recidivující a chronický charakter obtíží.
15. Nelze přisvědčit ani žalobci, že jeho zdravotní stav se nezlepšil, ba ještě zhoršil, neboť tento závěr nemá oporu v lékařských zprávách. Při určování poklesu pracovní schopnosti musí posudková komise vycházet ze zdravotního stavu pojištěnce **doloženého výsledky funkčních vyšetření** (§ 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění). Posudková komise zejména na str. 7 popsala, proč zdravotní stav žalobce odpovídá invaliditě prvního stupně, nikoliv již invaliditě třetího stupně. Posudková komise zdůraznila, že dle lékařských zpráv z dřívějšího období vyplývá, že celkový zdravotní stav žalobce byl dekompenzovaný po komplikovaném stonání v návaznosti na prodělání nemoci COVID-19 s krvácením do gastrointestinálního traktu v únoru roku 2022. **Již první posudek o invaliditě však předpokládal zlepšení zdravotního stavu žalobce. Dle lékařských zpráv z roku 2024 pak právě vyplývá zlepšení klinického stavu žalobce,** přičemž při pravidelném cvičení a zavedené analgoterapii (léčbě bolesti) bude zdravotní stav žalobce i dlouhodobě kompenzován. Při zavedené cílené revmatologické léčbě by mohlo dojít k jeho dalšímu zlepšení.
16. Za tohoto stavu mají závěry aktuálního posudku posudkové komise logickou i věcnou oporu v obsahu zdravotní dokumentace. Platí proto to, co soud uvedl při ústním jednání: **pro úspěch ve věci je třeba, aby si žalobce zajistil dostatek aktuálních vyšetření (lékařských zpráv), které podrobně vypovídají o obtížích, které subjektivně popisuje.** Je samozřejmě možné, že stav žalobce není tak příznivý, jak jej aktuální zprávy popisují; možná i proto, že žalobce své obtíže před odbornými lékaři zlehčuje. Proto je třeba nehrát si na hrdinu, vyhledat vyšetření u všech relevantních lékařů a tam pravdivě a úplně popsat všechny zdravotní problémy.
17. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí, jímž byl žalobci snížen invalidní důchod z invalidity třetího stupně na invaliditu prvního stupně.

IV. Závěr

18. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve

věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 26. září 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce